

15.4.2015

Instruktion för Helsingfors universitet

Det finskspråkiga originalet godkänt av Helsingfors universitets styrelse den 15 april 2015.

Helsingfors universitets styrelse har gjort följande ändringar och tillägg till denna instruktion:

19 oktober 2016	4 § 2 och 4 mom. samt 50 § punkt 6 ändrade; ändringarna i kraft den 1 januari 2017.
13 december 2017	1 a § och 4 a § tillfogade; 4 § 1, 2, 4 och 8 mom., 5 §, 6 § 4 mom., 7 § 2 mom., 8 § 2, 3 och 7 mom., 14 §, 18 § 1 och 2 mom., 21 § 3 mom., 24 § 1, 2, 3 och 4 mom., 25 § 1, 3 och 4 mom., 26 § 1 mom., 42 §, 44 § 2 och 3 mom., 50 § 2 mom., 51 §, 52 § 2 mom. och 56 § ändrade; 9 § och 27–29 § upphävda; fel som är jämförbara med uppenbara felskrivningar korrigerade i 10 § 5 mom. punkt 1 och 56 § 2 mom. (finska originalet). Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2018.
18 augusti 2020	37 a § tillfogad; ändringen träder i kraft omedelbart.
28 oktober 2020	8 § 3 mom. punkt 2 a tillfogad, 48 § ändrad, 56 § 3 mom. tillfogad. Ändringarna träder i kraft omedelbart, dock i enlighet med tidsfristerna i 56 § 3 mom.
6 november 2020	2 § 2 mom. och felskrivning i 21 § 3 mom. korrigerade (svenska översättningen).

Innehåll

1 kap. Allmänna bestämmelser	3
1 § Instruktionens syfte och tillämpning	3
1 a § Definitioner	3
2 § Universitetets grundläggande uppgifter och fullgörandet av dem	3
3 § Universitetets självstyrelse och rättsliga ställning	4
2 kap. Universitetets enhetsstruktur	4
4 § Universitetets verksamhetsstruktur	4
4 a § Fakulteternas verksamhetsenheter	5
5 § Skötseln av universitetets tjänster	5
3 kap. Kollegiala organ och andra samarbetsorgan	5
6 § Universitetskollegiet	5
7 § Styrelsen	6
8 § Fakultetsrådet	6
10 § Förvaltningen vid fristående institutioner och gemensamma institutioner	7
11 § Delegationen för övningsskolorna	8
12 § Internationella delegationen för strategiska frågor	8
13 § Stora konsistoriet	8
14 § Grunderna för verksamheten vid universitetets enheter	8
4 kap. Förvaltningsorganens verksamhet	9
15 § Medlemmar och tjänsteansvar	9
16 § Möten och mötesspråk	9
17 § Beslutsförhet	9
18 § Föredragningsförfarande	10

19 §	Verkställighet av beslut.....	10
5 kap.	Kansler	10
20 §	Kanslerns mandatperiod och uppgifter.....	10
6 kap.	Ledning och ansvar	11
21 §	Rektor	11
22 §	Prorektor	11
23 §	Förvaltningsdirektör och sektordirektör	11
24 §	Valet av dekanus och behörighetsvillkor för dekaner	12
25 §	Dekanus uppgifter	12
26 §	Prodekanus	13
30 §	Direktörerna för fristående institutioner och gemensamma institutioner	13
31 §	Övningsskolornas ledande rektor	14
7 kap.	Behörighetsvillkor	14
32 §	Allmänna behörighetsvillkor.....	14
33 §	Särskilda behörighetsvillkor.....	14
34 §	Professor	15
35 §	Arbetslivsprofessor (Professor of practice)	15
36 §	Forskningsledare och förste intendent	15
37 §	Biträdande professor	15
37 a §	Äldre universitetslektor och äldre klinisk lärare	16
38 §	Universitetslektor och klinisk lärare	16
39 §	Universitetsforskare, äldre forskare, forskningskoordinator och intendent	16
40 §	Forskardoktor	17
41 §	Universitetslärare.....	17
42 §	Doktorand	17
43 §	Behörighetsvillkor för övningsskolornas personal	17
8 kap.	Anställning av personal vid universitetet och beviljande av befrielse för viss tid från anställningen	17
44 §	Beslutsfattande vid anställning av personal och vid beviljande av befrielse.....	18
45 §	Förfarande vid anställning av personal	18
46 §	Ledigförklaring av en professur	18
47 §	Kallelse till en professur.....	18
48 §	Område och tillsättningsförfarande vid anställning som professor, biträdande professor, äldre universitetslektor, äldre klinisk lärare, universitetslektor eller klinisk lärare	18
9 kap.	Svenskspråkig undervisning	19
49 §	Säkerställande av svenska språkets ställning.....	19
50 §	Svenskspråkiga professurer	19
51 §	Undervisningsspråket i en anställning för undervisning på svenska.....	20
10 kap.	Särskilda bestämmelser	20
52 §	Docenter	20
53 §	Beviljande av titeln professor.....	20
54 §	Nationerna	20
55 §	Andra viktiga instruktioner	21
56 §	Ikraftträdande	21

1 kap. Allmänna bestämmelser

---

1 § Instruktionens syfte och tillämpning

Syftet med denna instruktion är att skapa förutsättningar för öppenhet i beredning och beslutsfattande, för interaktiv ledning och för förvaltning av hög kvalitet i universitetets organ så att universitetet kan fullgöra sina uppgifter väl och på ett resultatrikt sätt.

I syfte att uppnå dessa mål ska instruktionen tillämpas så att jämställdheten och gemenskapen vid universitetet, de anställdas och studenternas motivation och påverkningsmöjligheter samt likställdhet i beslutsprocessen främjas, samtidigt som sambandet mellan forskning och undervisning stärks.

1 a § Definitioner

I denna instruktion avses med

- 1) enhet: särskilda helheter som ingår i universitetets verksamhetsstruktur och som definieras i instruktionens 4 § 1 och 4 mom.
- 2) verksamhetsenhet: enheter som ingår i fakulteters, fristående institutioners, lagstadgade institutioners och serviceenheters interna struktur
- 3) serviceenhet: en enhet som producerar tjänster vid universitetet
- 4) fakultetens verksamhetsmål och operativa målsättningar, fokusområden för utveckling av personalstrukturen samt grunderna för budgeten: fakultetens beslut i dessa frågor oavsett benämningen på de dokument som innehåller besluten

2 § Universitetets grundläggande uppgifter och fullgörandet av dem

Universitetets grundläggande uppgifter är fri forskning och på forskning grundad högsta undervisning. Helsingfors universitet fokuserar på vetenskaplig forskning och forskarutbildning på hög nivå som samtidigt främjar den vetenskapliga bildningen.

Undervisningen vid universitetet baserar sig på vetenskaplig forskning och i organiseringen av undervisningen utnyttjas forskning om undervisning. För att kontakten mellan forskning och undervisning ska tryggas ska alla som hör till undervisnings- och forskningspersonalen både undervisa och forska. Målet för utbildningen och handledningen är ett fördjupat lärande som utgår från den studerande och skapar en grund för livslångt lärande.

Universitetet samverkar nära med andra samhällsaktörer samtidigt som det bibehåller sitt oberoende. I de grundläggande uppgifterna samarbetar universitetet i synnerhet med andra universitet och forskningsinstitut.

Universitetets ledning, förvaltning och ekonomi organiseras så att bästa möjliga förutsättningar skapas för fullgörandet av universitetets grundläggande uppgifter och så att de stöder universitetets genomslagskraft i samhället och universitetets internationalisering.

Universitetet utvärderar sin verksamhet regelbundet.

3 §   Universitetets självstyrelse och rättsliga ställning

Helsingfors universitet är en självständig juridisk person i form av en offentligrättslig inrättning. Inom gränserna för sin självstyrelse fullgör universitetet de uppgifter som bestäms i universitetslagen och de uppgifter som universitetet har åtagit sig. Universitetet sköter och ansvarar självständigt för sin egen förvaltning, ekonomi och personal.

2 kap.   Universitetets enhetsstruktur

---

4 §   Universitetets verksamhetsstruktur

I enlighet med styrelsens beslut har universitetet fakulteter, fristående institutioner som lyder under rektorn, fristående institutioner som lyder under fakulteterna samt institutioner som är gemensamma med andra universitet, sammanslutningar eller stiftelser. Vidare har universitetet institutioner om vilka särskilt bestämts i lag, serviceenheter enligt vad rektorn bestämmer samt verksamhetsenheter som är gemensamma för flera fakulteter. Styrelsen bestämmer om enheternas ekonomiska självständighet.

Universitetet har forskarskolor enligt vad styrelsen bestämmer.

Fakulteterna är Teologiska fakulteten, Juridiska fakulteten, Medicinska fakulteten, Humanistiska fakulteten, Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten, Farmaceutiska fakulteten, Bio- och miljövetenskapliga fakulteten, Pedagogiska fakulteten, Statsvetenskapliga fakulteten, Agrikultur-forstvetenskapliga fakulteten och Veterinärmedicinska fakulteten.

En fakultet kan på beslut av fakultetsrådet ha avdelningar eller andra verksamhetsenheter för att fullgöra sina uppgifter. Fakultetsrådet bestämmer grunderna för dessa verksamhetsenheters verksamhet. Vid de verksamhetsenheter som är gemensamma för flera fakulteter bestäms grunderna för verksamheten av rektorn.

Helsingin normaalilyseo och Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu som hör till Pedagogiska fakulteten är sådana övningskolor som avses i universitetslagen.

Till Helsingfors universitet hör Nationalbiblioteket och Naturhistoriska centralmuseet som har nationella uppgifter och om vilkas verksamhet föreskrivs i universitetslagen och närmare i instruktioner som gäller dem.

I enlighet med universitetslagen hör Svenska social- och kommunalhögskolan till universitetet som en fristående enhet om vilken det utfärdas närmare bestämmelser genom statsrådets förordning och i en instruktion som godkänns av enheten.

Om utbildningsprogrammen föreskrivs i universitetets examens- och rättssäkerhetsinstruktion.

4 a § Fakulteternas verksamhetsenheter

En verksamhetsenhet vid en fakultet ska i enlighet med fakultetsrådets beslut sköta undervisning, forskning och övriga funktioner vid fakulteten inom ramen för den befogenhet som tilldelats verksamhetsenheten av dekanus.

Till verksamhetsenhetens beslutanderätt hör ärenden som gäller effektiv och resultatrik skötsel av verksamhetsenhetens uppgifter inom ramen för fakultetens strategiska målsättningar, verksamhetsplan och budget på det sätt som bestäms av fakultetsrådet. Vidare kan fakultetsrådet delegera beslutanderätten i vissa ärenden till verksamhetsenheten med stöd av instruktionen och inom de gränser som instruktionen anger.

Beslutanderätten i en verksamhetsenhet tillhör dess chef i enlighet med vad fakultetsrådet har bestämt om grunderna för verksamhetsenheternas verksamhet.

Dekanus utnämner chefen för en verksamhetsenhet efter att ha hört fakultetsrådet och verksamhetsenheten.

5 § Skötseln av universitetets tjänster

Universitetets ledning, övriga chefer och personalen samarbetar i skötseln av universitetets uppgifter och genomförandet av strategin.

Universitetets serviceenheter producerar tjänster för universitetet och samhället så att universitetet kan fullgöra sina grundläggande uppgifter på ett framgångsrikt sätt.

Rektorn beslutar om serviceenheternas uppgifter, struktur och samarbete.

3 kap. Kollegiala organ och andra samarbetsorgan

---

6 § Universitetskollegiet

Universitetskollegiet har 50 medlemmar som alla har en personlig suppleant.

Professorerna vid universitetet väljer 20 medlemmar bland sig till universitetskollegiet. Universitetets övriga undervisnings- och forskningspersonal och övriga personal väljer inom sig 15 medlemmar. Studentkåren vid Helsingfors universitetet väljer inom sig 15 studentrepresentanter. Suppleanterna väljs samtidigt som de ordinarie medlemmarna.

Mandatperioden för universitetskollegiet är fyra år, dock så att studentrepresentanterna utses för en mandatperiod om två år.

Universitetskollegiet väljer inom sig en ordförande och två vice ordförande. Universitetskollegiet sammankallas av ordföranden för kollegiet eller av rektorn. Dessutom ska universitetskollegiet sammanträda om minst 15 medlemmar begär det för behandling av ett ärende som de uppgär.

Universitetskollegiet sköter de uppgifter som det har enligt universitetslagen, väljer kansler och sammanträder minst två gånger om året för att diskutera sådana viktiga frågor som gäller hela universitetet.

7 § Styrelsen

Styrelsen är det högsta beslutande organet vid universitetet. Om styrelsens uppgifter och sammansättning, val av medlemmar och eventuellt entledigande av styrelsemedlem föreskrivs i universitetslagen.

I samband med universitetets genomförandeplan och budget godkänner styrelsen en finansieringsplan, investeringsplan, soliditetsmålsättning och fullmakter för att uppta långfristiga lån.

Styrelsen godkänner principerna och basallokeringen för universitetets investeringsverksamhet.

8 § Fakultetsrådet

Det kollegiala förvaltningsorganet för en fakultet är fakultetsrådet, vars ordförande är dekanus. Fakultetsrådet utser en vice ordförande inom sig.

Under dekanus ledning utvecklar fakultetsrådet verksamheten vid fakulteten i dess helhet enligt de mål som uppställts för universitetets verksamhet och ekonomi samt enligt universitetets strategi och fakultetens mål.

Fakultetsrådet har särskilt till uppgift att

- 1) delta i beredningen av fakultetens verksamhetsmål och besluta om dem inom ramen för universitetets strategi
- 2) årligen fatta beslut om fakultetens genomförandeplan, operativa målsättningar, fokusområden för utveckling av personalstrukturen samt grunderna för budgeten samt följa deras genomförande med beaktande av fakultetens verksamhetsmål
- 2 a) i enlighet med 48 § meddela fakultetsspecifika anvisningar som kompletterar rektorns anvisningar om bedömningskriterierna för anställning som professor, biträdande professor, äldre universitetslektor, äldre klinisk lärare, universitetslektor och klinisk lärare
- 3) ansvara för kvalitetsledningen av forskningen och undervisningen
- 4) fatta beslut om fakultetens verksamhetsenheter och grunderna för deras verksamhet
- 5) välja dekanus på det sätt som bestäms i 24 §

- 6) delta i valet av prodekaner på det sätt som bestäms i § 26
- 7) ge akt på fakultetens arbetsklimat och verksamhetsförutsättningar, främja arbetshälsan samt samarbetet och informationsgången bland fakultetens anställda och studenter
- 8) behandla och besluta om andra ärenden som dekanus framlägger för behandling i rådet
- 9) sköta de uppgifter som åläggs det i examens- och rättssäkerhetsinstruktionen och andra instruktioner.

Fakultetsrådets mandatperiod är fyra år, dock så att studentmedlemmarna väljs för en mandatperiod om två år.

Till ett fakultetsråd hör utöver dekanus 10 eller 18 medlemmar och suppleanter enligt vad rektorn bestämmer efter att ha hört fakulteten. Utöver dessa medlemmar kan till medlemmar för rådets hela mandatperiod kallas personer som inte hör till universitetet eller fakulteten enligt vad rektorn bestämmer på framställning av fakultetsrådet.

Till fakultetsrådet för Statsvetenskapliga fakulteten hör förutom ovan nämnda medlemmar en representant för Svenska social- och kommunalhögskolan som har yttrande- och rösträtt när fakultetsrådet behandlar ärenden som gäller denna enhet. I andra ärenden har representanten rätt att yttra sig. Dessutom har enhetens rektor rätt att närvara och yttra sig vid fakultetsrådets sammanträden.

Fakultetsrådet kan delegera beslutanderätten i vissa ärenden till en verksamhetsenhet med stöd av instruktionen och inom de gränser som instruktionen anger.

10 § Förvaltningen vid fristående institutioner och gemensamma institutioner

En fristående institution har en direktion vars mandatperiod är fyra år.

Rektorn tillsätter direktionen och utser en ordförande för direktionen. Direktionen utser en vice ordförande inom sig.

Till en direktion hör minst en medlem som personalen vid institutionen utser inom sig. Om det till institutionens uppgifter hör att delta i utbildning som leder till examen, ska även de studerande vara företrädare i direktionen.

Under ordförandens ledning och i samarbete med institutionens direktör utvecklar direktionen verksamheten vid institutionen i dess helhet enligt de mål som uppställts för universitetets verksamhet och ekonomi samt enligt universitetets strategi och institutionens genomförandeplan.

En direktion har särskilt till uppgift att

- 1) behandla institutionens genomförandeplan och den personalplan och budget som ingår i den
- 2) avgöra de ärenden som direktören till följd av att de är viktiga eller vittsyftande har hänskjutit till direktionen för behandling.

Närmare bestämmelser om verksamheten vid en fristående institution meddelas i en instruktion eller i en arbetsordning som utfärdas av rektorn.

Om förvaltningen och den övriga verksamheten vid institutioner som är gemensamma med andra universitet eller institutioner bestäms särskilt i instruktioner eller i arbetsordningar som utfärdas av rektorn, eller på något annat sätt genom avtal med samarbetspartnerna. I övrigt tillämpas på förvaltningen vid gemensamma institutioner i tillämpliga delar vad som bestäms ovan i denna paragraf.

11 § Delegationen för övningskolorna

Helsingin normaalilyseo och Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu har en delegation som är ett sådant gemensamt organ som nämns i universitetslagen.

Rektorn tillsätter delegationen och delegationens ordförande.

Delegationen styr och utvecklar övningskolornas verksamhet. Om delegationens sammansättning och andra uppgifter bestäms i en arbetsordning för övningskolorna.

12 § Internationella delegationen för strategiska frågor

Vid universitetet finns en internationell delegation för strategiska frågor som tillsätts av styrelsen och som har till uppgift att bistå styrelsen och rektorn i sådana strategiska och forskningspolitiska frågor som gäller forskningen samt i frågor som gäller profileringen av universitetet och utvärderingen av nivån på forskningen inom universitetets vetenskapsområden.

13 § Stora konsistoriet

De som anställts som professorer vid universitetet bildar stora konsistoriet, som har till uppgift att vid behov diskutera aktuella frågor som gäller universitetets verksamhet, att främja universitetets autonomi och samverka mellan de olika vetenskapsområdena samt att upprätthålla de akademiska traditionerna vid universitetet. Ordförande för stora konsistoriet är rektorn.

14 § Grunderna för verksamheten vid universitetets enheter

I sin verksamhet tillämpar en enhet vid universitetet öppenhet i beredningen och beslutsfattandet samt interaktivt ledarskap, och säkerställer förutsättningarna för verksamhet av hög kvalitet. Enheten främjar jämställdhet och gemenskap, de anställdas och de studerandes motivation och påverkansmöjligheter, likställdhet i beslutsprocessen och sambandet mellan forskning och undervisning.

Vid enheten ordnas efter behov och minst en gång per termin ett gemensamt evenemang för alla anställda och studenter. Enhetens chef ansvarar för arrangemangen. Vid evenemanget behandlar man verksamhetsutvecklingen, planerar enhetens verksamhet och informerar om aktuella frågor vid universitetet. Bestämmelser om gemensamma evenemang som ordnas av en verksamhetsenhet vid enheten fastställs i grunderna för verksamhetsenheternas verksamhet.

4 kap. Förvaltningsorganens verksamhet

---

15 § Medlemmar och tjänsteansvar

Ingen kan mot sin vilja utses eller förordnas till medlem i ett förvaltningsorgan.

I ett förvaltningsorgan bör det finnas en jämn representation av kvinnor och män. Om medlemmarna i förvaltningsorganet utses genom val, beaktas kraven på jämställdhet i den mån det är möjligt redan då kandidater uppställs. Valresultatet är emellertid alltid bindande.

Om det straffrättsliga tjänsteansvaret för medlemmarna i förvaltningsorganen föreskrivs i strafflagen.

16 § Möten och mötesspråk

Ett förvaltningsorgan sammanträder när ordföranden eller, om denna har förhinder, vice ordföranden anser det vara nödvändigt. Ordföranden eller vice ordföranden ska också sammankalla förvaltningsorganet om minst en tredjedel av medlemmarna begär det för behandling av ett ärende som de uppger.

I möteskallelsen ska de ärenden som ska behandlas på mötet nämnas. Ett förvaltningsorgan kan genom ett enhälligt beslut av de närvarande medlemmarna ta till behandling ett brådskande ärende som inte har nämnts i kallelsen.

En medlem i ett förvaltningsorgan har rätt att använda finska eller svenska under förvaltningsorganets möten.

Under mötena kan också något annat språk användas och protokollet kan skrivas på detta språk, om det är ändamålsenligt att använda det främmande språket.

17 § Beslutsförhet

Ett förvaltningsorgan är beslutfört när minst hälften av medlemmarna inklusive ordföranden är närvarande, om något annat inte bestäms särskilt.

Vid bedömningen av studieprestationer är ett förvaltningsorgan beslutfört när, förutom mötets ordförande, minst fyra andra medlemmar som har genomfört en studieprestation på samma

nivå är närvarande. Om det i förvaltningsorganet inte finns ett tillräckligt antal medlemmar som får delta i beslutsfattandet, förordnar dekanus ett behövt antal adjungerade medlemmar till förvaltningsorganet.

18 § Föredragningsförfarande

Kanslern, rektorn, prorektorerna, förvaltningsdirektören, sektordirektörerna, dekanerna, direktörerna för de fristående institutionerna samt ordförandena i direktionerna för de fristående institutionerna fattar beslut på föredragning. Om ärendet gäller godkännande av en beställning eller ett avtal som hör till beslutsfattarens befogenheter, givande av ett utlåtande eller motsvarande behöver föredragningsförfarande inte tillämpas.

Föredragningsförfarande tillämpas även vid beslutsfattande i styrelsen och rättsskyddsnamnden samt i fakultetsråden och direktionerna för de fristående institutionerna. Om ett ärende behandlas med anledning av att förvaltningsorganet hörs eller att man annars önskar föra en diskussion i frågan, tillämpas inte föredragningsförfarande.

Föredragningsförfarande tillämpas inte vid bedömning av studieprestationer.

Rektorn meddelar närmare föreskrifter och anvisningar om föredragandens uppgifter och skyldigheter och om föredragningsförfarandet.

19 § Verkställighet av beslut

Rektorn ansvarar för att styrelsens beslut verkställs. Föredraganden och den till vars ansvarsområde det aktuella beslutet hör, sköter om och ansvarar dessutom för sin del för att ett förvaltningsorgans beslut verkställs.

5 kap. Kansler

---

20 § Kanslerns mandatperiod och uppgifter

Universitetskollegiet utser en kansler för högst fem år i sänder.

Om behörighetsvillkoren för kanslern och kanslerns uppgifter föreskrivs i universitetslagen.

Kanslern sköter de uppgifter som anges i lagen oberoende av universitetets övriga förvaltning och förvaltningsorgan.

Utöver vad som föreskrivs om kanslerns uppgifter i universitetslagen beviljar kanslern professors titel och titeln docent. Kanslern leder utredningar vid misstanke om avvikelser från god vetenskaplig sed. Kanslern beviljar tillstånd att ordna promotioner.

Om kanslern har förhinder eller om uppdraget som kansler är vakant, sköts kanslerns uppgifter av rektorn.

6 kap. Ledning och ansvar

---

21 § Rektor

Styrelsen väljer en rektor för högst fem år i sänder efter att ha hört universitetskollegiet.

Rektorn leder universitetets verksamhet och ansvarar för att universitetets uppgifter sköts på ett resultatrikt, ekonomiskt och effektivt sätt. Om behörighetsvillkoren för rektorn samt rektorns uppgifter och ansvar föreskrivs i universitetslagen.

Rektorn godkänner fakulteternas, de fristående institutionernas och förvaltnings- och serviceenheternas genomförandeplaner och budgetar samt fattar beslut om verksamhetsstyrningsprocessen.

Rektorn fattar beslut om öppnande och avslutande av universitetets bankkonton samt om kontonas användare.

Rektorn företräder universitetet både i de ärenden som enligt universitetslagen hör till rektorns uppgifter och i andra ärenden som gäller universitetet. Dessutom beslutar rektorn om vem som utöver honom eller henne har rätt att teckna universitetets firma.

Styrelsen utser en ställföreträdare för rektorn.

22 § Prorektor

Styrelsen beslutar om antalet prorektorer och deras ansvarsområden samt utser prorektorerna på framställning av rektorn för högst fem år i sänder.

Rektorn beslutar om prorektorernas närmare arbetsfördelning.

Den som utses till prorektor ska ha avlagt doktorsexamen och ha den förmåga och yrkesskicklighet som behövs för att sköta prorektorns uppgifter samt i praktiken visad god ledarförmåga.

Enligt universitetslagen ska en av prorektorerna vara innehavare av en professur för undervisningen på svenska, om inte universitetets rektor är det.

23 § Förvaltningsdirektör och sektordirektör

Förvaltningsdirektören biträder rektorn i ledningen av den allmänna förvaltningen vid universitetet och ansvarar för att förvaltningen vid universitetet sköts på ett resultatrikt, ekonomiskt och effektivt sätt, följer de ärenden som gäller universitetet och tar initiativ för att

utveckla förvaltningen vid universitetet samt sköter andra uppgifter som rektorn anvisar direktören. Förvaltningsdirektören är också generalsekreterare för universitetets styrelse.

En sektordirektör leder och utvecklar verksamheten inom sitt ansvarsområde på universitetsnivå och ansvarar för att det utfärdas praktiska anvisningar. Sektordirektören ansvarar för att verksamheten inom ansvarsområdet är resultatrik, ekonomisk och effektiv.

Förvaltningsdirektören och sektordirektörerna har helhetsansvar för personalärenden och ekonomin samt egendomen vid den enhet som de leder.

24 § Valet av dekanus och behörighetsvillkor för dekaner

Anställningen som dekanus tillsätts genom utlysningförfarande. Fakultetsrådet utser en dekanus för högst fem år i sänder. Till dekanus kan inte utses en person som har haft posten som dekanus under föregående på varandra följande mandatperioder i sammanlagt minst tio års tid.

Fakultetsrådet tillsätter en beredningsgrupp med uppgift att bereda tillsättningen. Grupperna som företräder professorerna, personalen och studenterna i fakultetsrådet utser varsin medlem till beredningsgruppen. Rektorn utser 1–2 medlemmar med erfarenhet av akademiskt ledarskap till gruppen.

Beredningsgruppen intervjuar de enligt gruppens bedömning bästa sökandena och sköter andra uppgifter som hör till bedömningen av de sökandes meriter. Fakultetsrådet kan meddela närmare anvisningar om beredningsförfarandet.

Beredningsgruppen gör en framställning till fakultetsrådet om den som ska utses till dekanus. Rektorn kan av grundad anledning befria en dekanus från sitt uppdrag.

Den som väljs till dekanus ska ha avlagt doktorsexamen och ha den förmåga och yrkesskicklighet som behövs för att sköta dekanus uppgifter och i praktiken visad god

ledarförmåga. En dekanus ska känna till universitetsvärlden och ha erfarenhet av ledarskap inom ett vetenskapsområde som hör till fakulteten.

25 § Dekanus uppgifter

Dekanus leder fakultetens verksamhet och ansvarar för att fakulteten och dess uppgifter sköts på ett resultatrikt, ekonomiskt och effektivt sätt. Dekanus ansvarar för beredningen och verkställigheten av fakultetsrådets beslut, samt för fakultetens personalärenden, ekonomi och egendom.

Dekanus ansvarar för fakultetens allmänna verksamhet och fattar beslut i fakultetens interna ärenden, om inte ett ärende enligt en författning eller bestämmelse hör till någon annans befogenhet eller dekanus har överfört ärendet till prodekanus som ska fatta beslut och ansvara för ärendet.

Dekanus har särskilt till uppgift att

- 1) sörja för att fakultetens verksamhet organiseras på ett ändamålsenligt sätt
- 2) styra och övervaka fakultetens verksamhet så att fakulteten kan fullgöra sina uppgifter väl och på ett resultatrikt sätt
- 3) bereda fakultetens genomförandeplan, verksamhetsmål, målsättningar, fokusområden för utveckling av personalstrukturen samt grunderna för budgeten för beslut i fakultetsrådet
- 4) upprätta fakultetens budget med utgångspunkt i grunderna för budgeten
- 5) leda fakultetsrådets arbete så att rådet kan fullgöra sina uppgifter på ett effektivt, systematiskt och ändamålsenligt sätt
- 6) besluta om anställning av personal till den del som rektorn har delegerat beslutanderätten till dekanus
- 7) se till att fakultetens verksamhet följer principerna i 14 §.

Dekanus kan delegera uppgifter till en eller flera prodekaner.

Om dekanus är jävlig eller har förhinder, utser dekanus en prodekanus till företrädare.

26 § Prodekanus

Vid en fakultet finns det en eller flera prodekaner.

Dekanus beslutar efter att ha hört fakultetsrådet om antalet prodekaner, deras uppgifter och valet av dem samt om prodekanus som ställföreträdande dekanus.

Den som väljs till prodekanus ska ha avlagt doktorsexamen och ha den förmåga och yrkesskicklighet som behövs för att sköta prodekanus uppgifter och i praktiken visad god ledarförmåga. Prodekanus ska ha erfarenhet av ledarskap inom ett vetenskapsområde som hör till fakulteten.

Prodekanus biträder dekanus i att utveckla fakulteten, genomföra universitetets strategi och främja samarbetet mellan fakultetens enheter inom det uppgiftsområde som dekanus har fastställt samt sköter andra uppgifter som dekanus anvisar prodekanus.

30 § Direktörerna för fristående institutioner och gemensamma institutioner

Rektorn utser direktörerna för fristående institutioner och gemensamma institutioner.

Direktören leder institutionens verksamhet och ansvarar för att institutionens uppgifter sköts på ett resultatrikt, ekonomiskt och effektivt sätt. Direktören har helhetsansvar för institutionens personalärenden och ekonomi samt egendom.

Direktören ansvarar för den allmänna verksamheten vid institutionen och beslutar om institutionens interna ärenden, om inte ett ärende hör till någon annans befogenhet eller direktören har överfört ärendet till en vicedirektör som ska fatta beslut och ansvara för ärendet.

Direktören bereder institutionens genomförandeplan och budget samt ansvarar för beredningen och föredragningen av de ärenden som ska behandlas i direktionen samt verkställigheten av direktionens beslut.

31 § Övningsskolornas ledande rektor

Helsingin normaalilyseo och Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu har en gemensam ledande rektor som i enlighet med universitetslagen ansvarar för övningsskolornas verksamhet.

Den ledande rektorn ansvarar för att verksamheten vid den enhet som övningsskolorna bildar är resultatrik, ekonomisk och effektiv. Den ledande rektorn har helhetsansvar för enhetens personalärenden och ekonomi samt egendom.

7 kap. Behörighetsvillkor

---

32 § Allmänna behörighetsvillkor

Av dem som anställs vid universitetet krävs sådan utbildning och erfarenhet samt sådana språkkunskaper som fordras för en framgångsrik skötsel av uppgiften. Dessa behörighetsvillkor ska fastställas för varje anställning innan anställningsförfarandet inleds.

Innan ett beslut att anställa en person i arbetsavtalsförhållande fattas, måste det genom ansökningshandlingarna och ett eventuellt undervisningsprov säkerställas att den sökande har de språkkunskaper som anges i universitetsförordningen och sådana andra språkkunskaper som anställningen kräver.

Om en utlänning eller en sådan finsk medborgare som inte är av finländsk härkomst eller inte har fått sin skolutbildning på finska eller svenska söker anställning som lärare och forskare, kan han eller hon utan separat ansökan beviljas dispens från de språkkunskaper i finska och svenska som anges i universitetsförordningen. Dispens beviljas av det förvaltningsorgan eller av den som har i uppgift att anställa. När en professur tillsätts beviljas dispens av dekanus eller vid en fristående institution av ordföranden för direktionen.

När en utlänning eller en finsk medborgare som inte är av finländsk härkomst utses till en undervisnings- och forskningsanställning kan det vid behov förutsättas att han eller hon inom en viss tid lär sig finska eller svenska i rimlig utsträckning. Detta ska nämnas i platsannonsern.

Separata bestämmelser om examina och andra meriter som krävs för anställning som undervisnings- och forskningspersonal ingår i denna instruktion.

33 § Särskilda behörighetsvillkor

Om en anställning omfattar uppgiften att leda en enhet eller en sektor, krävs det att den som anställs har avlagt högre högskoleexamen, är förtrogen med anställningens uppgiftsområde

och har den erfarenhet av ledarskap som krävs för anställningen. Av chefen för ett fristående forskningsinstitut och av chefen för en forskningsenhet som hör till en fakultet krävs dock doktorexamen. I en sådan anställning behövs dessutom förmåga till akademiskt ledarskap.

34 § Professor

Av den som anställs som professor förutsätts doktorexamen, vetenskaplig kompetens på hög nivå, erfarenhet av ledning av vetenskaplig forskning, förmåga att meddela på forskning baserad undervisning på hög nivå och förmåga att vara handledare för examensarbeten samt bevis på internationellt samarbete inom det forskningsområde som den sökande företräder. I en anställning som professor behövs dessutom förmåga till akademiskt ledarskap.

Vid bedömningen av den sökandes meriter beaktas vetenskapliga publikationer och andra forskningsresultat som är av vetenskapligt värde, erfarenhet av undervisning, pedagogisk utbildning, förmåga att producera läromedel, andra meriter inom verksamheten som lärare och vid behov ett undervisningsprov samt deltagande i utbildningen av doktorander. Dessutom beaktas den sökandes aktivitet inom forskarsamfundet, framgång i att skaffa extern forskningsfinansiering, vetenskapligt arbete utomlands och internationella förtroendeuppdrag samt ledarskaps- och interaktionsförmåga.

35 § Arbetslivsprofessor (Professor of practice)

En person som har avlagt doktorexamen och har särskilt framstående meriter och erfarenheter från arbetslivet utanför universitetsvärlden som kan vara av nytta i universitetets verksamhet kan anställas som arbetslivsprofessor (professor of practice, työelämäprofessori).

En sådan professur tillsätts genom kallelse och den är alltid tidsbegränsad.

36 § Forskningsledare och förste intendent

Av den som anställs som forskningsledare eller förste intendent krävs motsvarande meriter som av den som anställs som professor, dock så att vid bedömningen av meriterna beaktas i synnerhet vetenskapligt arbete och resultatrik verksamhet som ledare av en forskningsgrupp, framgång i att skaffa extern forskningsfinansiering och bevis på internationellt samarbete inom forskningen.

37 § Biträdande professor

Av en biträdande professor som hör till karriärsystemet tenure track krävs doktorexamen, förmåga till självständigt vetenskapligt arbete och den undervisningsförmåga som anställningen förutsätter. Vidare förutsätts med publikationer och på annat sätt visad förmåga till och motivation för en universitetskarriär.

Vid bedömningen av den sökandes meriter beaktas utöver forskning och undervisningsmeriter framgång i anskaffningen av extern forskningsfinansiering samt vetenskapligt arbete utomlands och annan internationell erfarenhet.

37 a §   Äldre universitetslektor och äldre klinisk lärare

Av den som anställs som äldre universitetslektor eller äldre klinisk lärare krävs lämplig doktorsexamen och förmåga till självständigt vetenskapligt arbete samt förmåga att meddela högklassig, på forskning baserad undervisning, utveckla undervisningen med utgångspunkt i forskning och handleda examensarbeten.

Vid bedömningen av den sökandes meriter beaktas utöver forskning och meriter inom undervisning och handledning även pedagogisk utbildning samt samverkan med samhället och inom universitetssamfundet.

38 §   Universitetslektor och klinisk lärare

Av den som anställs som universitetslektor eller klinisk lärare krävs lämplig doktorsexamen, förmåga att meddela högklassig, på forskning baserad undervisning och förmåga att vara handledare för examensarbeten.

Som klinisk lärare kan dock anställas en person som har lämplig licentiatexamen och är synnerligen väl förtrogen med området för anställningen.

Vid bedömningen av meriterna hos dem som sökt anställning som universitetslektor och klinisk lärare beaktas vetenskapliga publikationer och andra forskningsresultat av vetenskapligt värde, erfarenhet av undervisning, pedagogisk utbildning, förmåga att producera läromedel, andra meriter inom verksamhet som lärare och vid behov ett undervisningsprov.

Om anställningen som universitetslektor eller klinisk lärare har definierats som undervisningsinriktad, fästs särskild vikt vid erfarenheterna av undervisning, den pedagogiska utbildningen, förmågan att producera läromaterial, de andra meriterna inom verksamheten som lärare och vid behov undervisningsprovet.

Om anställningen som universitetslektor eller klinisk lärare har definierats som forskningsinriktad, fästs särskild vikt vid de vetenskapliga publikationerna och de andra forskningsresultaten som är av vetenskapligt värde samt annan aktivitet inom forskning både i Finland och internationellt.

39 §   Universitetsforskare, äldre forskare, forskningskoordinator och intendent

Av den som anställs som universitetsforskare, äldre forskare, forskningskoordinator eller intendent krävs doktorsexamen och bevis på vetenskapligt forskningsarbete samt den undervisningsförmåga som behövs i anställningen.

Anställningen som universitetsforskare, äldre forskare och intendent kräver förmåga att leda en forskningsgrupp och skaffa extern forskningsfinansiering. Den som anställs som forskningskoordinator behöver i synnerhet förmåga att administrera forskningsprojekt och

deras ekonomi. När dessa anställningar tillsätts värdesätts vetenskapligt arbete utomlands och bevis på internationellt samarbete.

40 § Forskardoktor

Av den som anställs som forskardoktor krävs doktorsexamen, förmåga till självständigt vetenskapligt arbete och den undervisningsförmåga som behövs i anställningen.

41 § Universitetslärare

Av den som anställs som universitetslärare krävs lämplig högre högskoleexamen och erfarenhet av undervisning.

I synnerhet värdesätts pedagogisk utbildning, förmåga att producera läromedel och mångsidig undervisningsförmåga.

42 § Doktorand

Av den som anställs som doktorand krävs högre högskoleexamen och beviljad rätt att avlägga doktorsexamen vid Helsingfors universitet eller att rätten att avlägga doktorsexamen beviljas under den prövotid som infaller i början av anställningen vid Helsingfors universitet. Vidare krävs att den som anställs har en godkänd forskningsplan och att han eller hon i samband med avläggandet av examen och på annat sätt har visat förmåga till och motivation för forskarstudier och avläggande av doktorsexamen enligt studie- och forskningsplanen.

I undantagsfall kan som doktorand även anställas en studerande som vid sidan av sina studier för lägre eller högre högskoleexamen bedriver forskarstudier, om antagningsgrunderna för fakultetens doktorandprogram tillåter det.

43 § Behörighetsvillkor för övningsskolornas personal

Övningsskolornas ledande rektor, rektorer och biträdande rektorer för grundläggande undervisning och gymnasier, lektorer och timlärare i huvudsyssla måste uppfylla de behörighetsvillkor som anges i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998).

Andra för en framgångsrik skötsel av anställningen viktiga förutsättningar fastställs för varje anställning innan tillsättningen av anställningen inleds.

8 kap. Anställning av personal vid universitetet och beviljande av befrielse för viss tid från anställningen

---

44 § Beslutsfattande vid anställning av personal och vid beviljande av befrielse

Den allmänna grunden för beslutsfattandet vid anställningen av personal är personens kompetens. Vid bedömningen av kompetensen beaktas också den sökandes förmåga att sköta anställningen med framgång. De sökande ska behandlas lika och med beaktande av jämställdheten mellan könen.

Enligt universitetslagen anställs personalen av rektorn, som kan besluta att delegera denna uppgift till något annat organ eller någon annan person vid universitetet. Rektorn anställer också den ledande personal som är direkt underställd rektorn, med undantag för prorektorerna och förvaltningsdirektören som anställs av styrelsen på förslag av rektorn.

Befrielse för viss tid från en anställning beviljas av rektorn eller av det organ eller den person som rektorn har delegerat beslutsrätten till.

45 § Förfarande vid anställning av personal

Behovet att tillsätta en anställning vid en fakultet, fristående institution eller någon annan enhet ska alltid prövas med beaktande av enhetens personalplan och hela behovet av personal vid enheten samt tillgängliga resurser.

I undervisnings- och forskningspersonalens karriärutveckling kan ett karriärsystem (tenure track) med fyra nivåer tillämpas enligt principer som fastställs separat.

46 § Ledigförklaring av en professur

Enligt universitetslagen ska en professur ledigförklaras offentligt när anställningen är ett arbetsavtalsförhållande som gäller tills vidare.

Vid ansökningsförfarandet för professurer används internationell utlysning, om inte det finns särskilda grunder för att avvika från detta.

47 § Kallelse till en professur

Enligt universitetslagen kan en professur tillsättas genom kallelse utan att den ledigförklaras, när någon som är meriterad kan kallas till professuren eller när den ska tillsättas på viss tid. Till en professur kan genom kallelse utses endast den som obestridligen uppfyller behörighetsvillkoren.

48 § Område och tillsättningsförfarande vid anställning som professor, biträdande professor, äldre universitetslektor, äldre klinisk lärare, universitetslektor eller klinisk lärare

Rektorn utfärdar närmare anvisningar om fastställande av området för en anställning som professor, biträdande professor, äldre universitetslektor, äldre klinisk lärare, universitetslektor eller klinisk lärare samt anvisningar om tillsättningsförfarandet. Fakultetsrådet meddelar fakultetsspecifika anvisningar som kompletterar rektorns anvisningar om bedömningskriterierna för anställning som professor, biträdande professor, äldre universitetslektor, äldre klinisk lärare, universitetslektor eller klinisk lärare.

9 kap. Svenskspråkig undervisning

---

49 § Säkerställande av svenska språkets ställning

Helsingfors universitet är tvåspråkigt. Till de uppgifter som åligger dekanus eller den prodekanus som dekanus utser hör att se till att tvåspråkigheten upprätthålls vid fakulteten.

Rektorn eller en prorektor är ordförande för den svenska verksamhetsnämnd som nämns i universitetslagen och som ansvarar för utvecklingen och samordningen av den svenska undervisningen. De övriga medlemmarna i nämnden utses av styrelsen. Till medlemmar i nämnden kan också kallas personer som inte hör till universitetet.

Om tillsättandet av nämnden och om nämndens uppgifter föreskrivs i en instruktion för nämnden.

Innan en fakultet gör ändringar i eller drar in en sådan anställning som är avsedd för undervisningen på svenska, ska ett utlåtande begäras av den nämnd som avses i 2 mom.

50 § Svenskspråkiga professurer

Vid fakulteterna finns minst följande antal i universitetslagen avsedda professurer för undervisningen på svenska:

- 1) tre vid Juridiska fakulteten,
- 2) åtta vid Medicinska fakulteten,
- 3) fyra vid Humanistiska fakulteten,
- 4) fyra vid Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten,
- 5) två vid Bio- och miljövetenskapliga fakulteten,
- 6) en vid Pedagogiska fakulteten
- 7) tre vid Statsvetenskapliga fakulteten,
- 8) två vid Agrikultur-forstvetenskapliga fakulteten, samt
- 9) en vid Veterinärmedicinska fakulteten.

Undervisningsområdet för en svenskspråkig professur ska fastställas så att universitetet på bästa sätt fullgör sitt ansvar att utbilda svenskunniga personer.

51 § Undervisningsspråket i en anställning för undervisning på svenska

Om en anställning som lärare vid universitetet är avsedd enbart eller delvis för undervisning på svenska kan dekanus ge läraren rätt att ge högst hälften av sin undervisning på ett annat undervisnings- och examensspråk.

10 kap. Särskilda bestämmelser

---

52 § Docenter

Den som har ingående kunskaper på sitt eget område, som genom publikationer eller på annat sätt har visat sin förmåga till självständigt forskningsarbete och som har god undervisningsförmåga kan på framställning av fakultetsrådet beviljas titeln docent av kanslern.

Anser fakultetsrådet att beviljandet av titeln docent är ändamålsenligt med tanke på verksamheten vid fakulteten eller inom vetenskapsområdet, bedömer rådet den sökandes vetenskapliga kompetens på basis av två sakkunnigas utlåtanden, om det inte av särskild anledning anser utlåtandena vara onödiga. Efter att ha fått utlåtandena och en utredning över den sökandes undervisningsförmåga bestämmer fakultetsrådet om det gör en framställning om beviljande av titeln docent till kanslern.

En docent kan medverka i undervisningen i det vetenskapsområde som han eller hon företräder, i handledningen av studerande och i granskningen av examensarbeten samt i annan verksamhet vid universitetet på det sätt som avtalas särskilt.

53 § Beviljande av titeln professor

På motiverad framställning av rektorn, en dekanus eller en ordförande för en direktion för en fristående institution kan kanslern bevilja en person som är anställd vid universitetet rätt att använda titeln professor.

54 § Nationerna

Varje nation vid universitetet har en inspektor som ska vara professor vid universitetet. Inspektorns uppgift är att stödja och övervaka nationens verksamhet och att vara en förbindelselänk mellan universitetet och nationen.

Verksamheten vid en nation leds av en kurator. Närmare föreskrifter om kuratorns uppgifter meddelas i nationens stadgar.

En studerande kan höra till endast en nation. Om antagning och uteslutning av medlemmar beslutar nationen.

En part som är missnöjd med ett beslut som en nation har fattat i ett annat ärende än ett förvaltningsärende kan rikta en skriftlig begäran om rättelse till ett möte som nationernas inspektorer håller (inspektorskollegiet) och vars ordförande är den professor som verkat längst som inspektor. Begäran om rättelse ska framställas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Inspektorskollegiets beslut fastställs av rektorn.

55 § Andra viktiga instruktioner

Om förrättande av val, val och kompletterande av förvaltningsorgan bestäms i valinstruktionen. Om undervisningen, studier och antagningen av studerande bestäms i examens- och rättssäkerhetsinstruktionen.

56 § Ikraftträdande

Ändringarna som godkänkts den 13 december 2017 träder i kraft den 1 januari 2018. Åtgärder som verkställigheten av instruktionen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Till de föregående mandatperioder som avses i instruktionens 24 § 1 mom. räknas mandatperioder som inleds den 1 januari 2018 eller senare.

Ändringarna i 8 § och 48 § som godkänkts den 28 oktober 2020 träder i kraft omedelbart, dock så att rektorn utfärdar närmare anvisningar i enlighet med ändringarna senast den 31 december 2020 och fakultetsråden meddelar bedömningskriterierna senast den 30 september 2021.